

Titel: Kapitel XXII.

Citation: "Kapitel XXII.", i *1901/1902: Bemærkninger til lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r10-shoot-chptrd1e17966/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Bemærkninger til lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

nødvendig, hvis Indstævnte ønsker en mundtlig Procedure, hvori han kan tage Del. Hvis han nemlig meder og tier, rækker kan, at Sagen straks optages til Dom i Henhold til § 251., og hvis han udebliver, udgaa Sagen til skriftlig Behandling efter § 250.

§ 253.

Reglen i denne Paragraf begrænses ved Indholdet af § 256.

Denne sidste Paragraf angiver nemlig Betingelsen for, at Punkter eller Dele af Sagen, der ikke have foreligger for eller ikke ere paakendte af Landstretten, kunne indbringes for Højesteret. Betingelsen er, at Højesteret modtager udtrykkelig Tilladelse dertil, fordi den finder, at Omstændighederne tale for at give saadant. Derimod kunne Parterne ikke alene i Kraft af deres egen Vedtagelse indbringe ny Punkter eller Dele af Sagen, end sige Mellemværende, der søt ingen Forbindelse har med den foreliggende Sag, da dette vilde indholde en Tilslutning af den foreskrevne Instansfølge.

I Medfør af § 256 handler § 253 om Paastænde eller Anbringender, der vil ligge uden for den ved Landstretten stiftede Procedure, men som dog ikke hvesken helt eller delvis — gøre selv den Retstrætte, hvorefter der er Tale, til en ny og anden, end den har været i foregående Instans. Saadanne Paastænde og Anbringender (om dette Ord's Betydning jfr. Bemærkning til § 210) kunne fremsættes naar som helst uden særlig Tilladelse fra Rettens Side, naar blot Modparten gives sin Samtykke dertil. Hvis derimod Modparten ikke samtykker i, at de ny Paastænde eller Anbringender fremsættes, kræves Rettens Tilladelse dertil, og denne er afhængig af, baade at det findes uadviltdeligt, at de ikke tidligere ere fremkomne, og at deres Afkastelse vilde medføre et afvoldningsligt Tab for Parten.

At den her givne Adgang til Fremførelse af ny Paastænde og Anbringender for Højesteret skulde virke tilbage paa Landstretsprocesen og gøre Parterne mere ligegyldige mod denne, er der efter de andet Steds gjorte Erfaringer næppe Grund til at befrygte. Selv om en Part gaar ud fra, at Sagen under alle Omstændigheder vil komme for Højesteret, har han jo dog heller ikke hvesken Ære eller Fordel af at tage den ved Landstretten. Han kan derfor aldrig med Sikkerhed gøre Regning paa at faa Modpartens Sam-

tykke eller Rettens Tilladelse til at indkænte det forømt under Appellen.

Med § 253 maa i øvrigt jeresføres § 225.

§ 255.

Naar Udkastet giver Fremførelse af ny Revision for Højesteret helt frs, er dens i Virkeligheden mere formel end reel en ny Regel, idet Bevilling hertil i den nægtende Praksis saa godt som aldrig nægtes.

§ 256.

Jfr. herved Bemærkningerne til § 253.

§ 261.

Ved Paragrafens 2de Stykke bemærkes, at Klage over, at Forligsmægling ej har fundet Sted, ikke kan fødes ud af Betragtning af Højesteret.

§ 263.

Hvis Appellanten i det i 3de Stykke omhandlede Tilfælde, efter at Sagen er udgjort til skriftlig Behandling, i Henhold til §§ 253—256 vil fremsætte noget, der gaar uden for Landstretsproceduren, maa der gives den udeblevne Modpart Meddelelse deraf overensstemmende med de i § 254 indeholdte Regler. Der vil i øvrigt intet kunne være til Hinder for, at Højesteret, naar i et saadant Tilfælde Indstævnte meder og begæver det, behandler Sagen, som om Indstævnte straks var mødt, og berammer Sagen til mundtlig Domsforhandling, jfr. Stykkets 2de Punktum.

Kapitel XXII.

Kæve til Højesteret.

Kæve" eller „Kævemaal" er det samme som det tidligere Forslags „Bevægning" og de i nærværende Kapitel indeholdte Regler ere i det hele svarende til de i det tidligere 3de Afsnit, Kapitel I b, indeholdte.

Om dette Instituts almindelige Begrændelse kan overensstemmende med det tidligere Udkast's Motiver følgende bemærkes:

Det er en Ufildkommenhed ved den nu gældende Retsforfættning, at der kan have en Form, hvorunder underordnede Rettens Afgørelser kunne underordnede Rets Prøvelse, nemlig den formelige Appel.

Som en Følge heraf skal hele det samme betydelige og langsomme Apparat sættes i Bevægelse, naar man vil indbringe en eller anden mindre vigtig Afgørelse af et formelt Spørgsmaal, f. Eks. af en Inhabilitetsindsigelse, for højere Ret, som naar den Sagens Realitet afgørende Dom paaankes. Der her indrettes en simpel og mere formlos samt deshoj tillige hurtigere Paaklageform i alige mindre vigtige, formelle Spørgsmaal. Synspunktet for dette Retsmiddel er, at der her være Adgang til at faa visse mindre vigtige eller med Processens egentlige Realitet ikke sammenhængende Spørgsmaal afgjorte af højere Ret paa en simpel og hurtig Maade, og navnlig saaledes, at der i alige Tilfælde kan dispenseres fra Mundtlighedsprincipets strænge Konsekvenser, idet en Afgørelse paa væsentlig skriftligt Grundlag efter Omstændighederne kan være tilstrækkelig.

Den foreslaaede Fremgangsmaade udmærker sig ved Simplicitet og Hurtighed. Den nærmer sig mere til de administrative Former end til de judicielle, idet Ordningen er den, at Kæremålet først i særlig skriftlig Fremstilling eller i Form af en Bemærkning til Retsbogen skal forelægges den Ret, over hvilken man vil klage, og derefter med dennes Erklæring over Sagen indsendes til den højere Ret, som da i Reglen afgør Sagen paa det foreliggende skriftlige Grundlag, efter at Parterne have haft Adgang til at ytre sig en Gang fra hver Side ved skriftlig Henvendelse til den højere Ret, i vigtigere eller vanskeligere Tilfælde kan Retten dog ogsaa anordne mundtlig Forhandling, inden den træffer sin Afgørelse. Et Kæremaal kan altid støttes paa ny faktiske Anbringender og Beviser. Kære har ikke opsættende Virkning, hvor saadant ikke særlig er foreskrevet. Dog kan saavel Landsretten som Højesteret anordne saadan Opsættelse.

Om de enkelte Paragrafer skal kun følgende bemærkes:

§ 265.

Som Bestemmelser, der særlig udehukke Kære, kunne nævnes: §§ 6, 1ste Led, 37, 1ste Punktum, 44, 57, 81, 98 (jfr. 88 91 og 93—96), 110, 136, 1ste Led, 177, 234 og 284, se ogsaa 305, 437, 445, 510 og 520.

I øvrigt kunne alle Kæmøder og andre Beslutninger af Retten eller dens Formænd saavel som af et Udvalg af Retten gøres til Genstand for Kære.

Med Hensyn til Reglen i 3die Stykke bemærkes, at den Omstændighed, at en

enkelt Beslutning er paakøret, selvfølgelig ikke hindrer, at Sagen i øvrigt paaankes, men den ved Kæremaalet trafte Afgørelse af den enkelte Beslutning vil i saa Fald uforandret være at lægge til Grund under Ankesagen.

§ 270.

Særlige Kærefrister findes i §§ 166, 171, 184, 383, 438 og 453, se ogsaa Udcast til Lov om Domsmagters Ordning § 24.

Aangaaende Tilfælde af Kære med opsættende Virkning, jfr. §§ 166 og 184 (se ogsaa § 37).

Kapitel XXIII

Ny Foretagelse ved Højesteret.

Det tidligere Forslag gav i sin § 340 en forholdsvis vid Adgang til ny Foretagelse ved Højesteret. Hermed til det Usikkerhedsmoment, der derved let vilde komme til at hæfte ved enhver Højesteredom, har man imidlertid været paa det rene med, at den Fordel, der derved mulig kunde vindes for den materielle Retfærdighed, vilde blive altfor dyrebødt. Igen vilde derefter, selv om han var i fuldkommen god Tro med Hensyn til sin Ret, kunne føle sig sikker paa, at Højesterets Dom var det sidste Ord i Sagen, efter hvilket han trygt kunde indrette sig; paa den anden Side vil den Part, der ved andres Svig eller Fejl er blevet berøvet sin Ret, efter Omstændighederne kunne faa Opvejning gennem Erstatningsøgsmaal.

Naar man dog ikke helt har afskaffet Adgang til ny Foretagelse, er det fordi det maa erkendes, at der kan tænkes Tilfælde, hvor det hidtil anerkendte Princip om Højesteretsdommes Uforanderlighed kunde medføre Resultater, der ubetinget maatte karakteriseres som stødende og uretfærdige, saaledes f. Eks. efter Omstændighedernes, hvor senere tilkøbt fundne Dokumenter vise, at den Part, der uden at have gjort sig skyldig i nogen Fejl eller forsømmelse under Proceduren, har tabt Sagen, i Virkeligheden har ubetinget Ret.

Som de i § 271 brugte Udtryk vise, er denne Genoptagelse for Højesteret tænkt som noget aldeles ekstraordinært, noget, som Højesteret ikke uden tvingende Grunde bør tillade, og noget, som der derfor maaske i en lang Anstidelse det ikke eller kun en ganske enkelt Gang kan blive Brug for.